

Succé för första Astronomins dag och natt

ASTRONOMINS
DAG OCH NATT

FOTO: T. V. OCH MITTEN: GÖRAN STRAND

FOTO: ULF JONSSON

Norrland Star Party hölls vid Frostvikens observatorium, som under sommaren flyttades med helikopter från bergstoppsläge till Gäddede by. Ett trettiotal deltagare från både Sverige och Norge fick testa observatoriets teleskop (ovan t.v.), lyssna på föredrag och uppleva både stjärnhimmel och norrsken.

FOTO: KJELL OLAUSON

FOTO: UPPSALA AMATÖRASTRONOMIER

FOTO: ASTB

I Örebro (ovan t.v.) och Uppsala lockade astronomiföreningarna besökare med solteleskop. På Tycho Brahe-observatoriet (t. h.) visades radioteleskopet upp - Olle Corfitsson på bild. Nedan t. v.: De 15 rymdentusiaster som deltog i Onsala stjärnträff skådade med proffsens radioteleskop och fördjupade kunskaperna tillsammans med bl. a. Marie Rådbo. Nedan t. h.: Uranus i Sweden Solar System och (nederst) Eskil Varenius, vinnare i Astronomy Slam.

FOTO: KLARA RÄTTEGÅRD & JAMES DRESCH

FOTO: HANS MÜHLEN

FOTO: ROBERT CUMMINGS

Minst tusen människor över hela landet firade Sveriges första Astronomins dag och natt den 13 oktober. Evenemanget gick därmed segrande över vädret.

Nu står det också klart att det blir en ny dag och natt av astronomi även 2013. Ja, svarar Jesper Sollerman, ordförande i Svenska Astronomiska Sällskapet, på mejl från *Populär Astronomi*. Men datumet meddelas först senare.

– Det tänker vi bestämma innan årets slut, säger han.

Succé i Gäddede

Det blev succé för Norrland Star Party vid Frostvikens observatorium i Gäddede. Där varvades föredrag med stjärn- och norrskensskådning med 30 deltagare från både Sverige och Norge. För landets sydligaste stjärnträff, 6171 Uttorp, gick det mindre bra.

– Vi hade riktigt tråkigt med uruselt väder. Med facit i handen skulle vi satsat på föreläsningar och inga utomhusaktiviteter, säger Ulf Petersson från Karlskronas Astronomiska Förening, som lovar att 6171 Uttorp kommer tillbaka redan i vår med backupprogram.

I Kiruna var det mulet, men hundra personer bjöds på föredrag och rymdpyssel, meddelar Gabriella Stenberg, rymdfysiker som också var koordinatör för hela Astronomins dag och natt. Höjdpunkten var att visa upp instrument som finns ombord på sonden Rosetta för besökare, säger hon.

– De hade massvis med bra frågor! Jag kände mig plötsligt väldigt nöjd med all bra forskning som vi gör och som jag fick berätta om.

Uranus, uppförd i stål av Forsmarks kraftgrupp, tog plats i Sweden Solar System i uppländska Lövestabruk.

– Det blev en fantastisk dag, säger Gösta Gahm, och avslöjar att Jupiter ser ut att bli skalmodellens nästa nya planet.

I Göteborg röstades Chalmersdoktoranden Eskil Varenius fram som vinnare i Astronomy Slam, tack vare ett tal på 8 minuter och 19 sekunder om hur man väger svarta hål.

På Cosmonova firades 20-årskalas med uppemot 1 100 besökare. I Stockholm kom en strid ström av besökare till Vetenskapens hus på dagen och Observatoriekullen på kvällen. Färre än för Venuspassagen, noterade Nippe Olsson, ordförande för Stockholms Amatörastronomer.

– Men tillräckligt många för att kalla det en succé.

Klart i syd och norr

I Stockholmstrakten och Skåne sprack molnen upp och bjöd på både stjärnor och planeten Jupiter. I Hylte kommun lockades uppemot 80 besökare trots mulet väder, meddelar Charlotte Helin, Hallands astronomiska sällskap. I Mälardalen kunde himlakroppar observeras, men andra aktiviteter drog mest folk. Örebro astronomi satsade på bland annat solteleskopvisning under dagen. Aktivitetstältet mitt i stan blev en publikmagnet.

– Solen visade sig bara korta stunder, men vad gör det när närmare 400 hade kul i tältet? skrev eldsjälén Kjell

FOTO: GÖRAN STRAND

Ovan: Fototävlingen Fånga Vintergatan vanns av Göran Strand, vars bild från Norrland Star Party fångade både galaxen, M31 och norrskenet. Th.: Jörgen Södermark vann också pris för sin gestaltning av Vintergatan i det egna köket med vardagsföremål.

BILD: JÖRGEN SÖDERMARK

Olauson på Twitter.

I Västerås kom ett hundratal besökare till observatoriet i Åkesta.

– Vid niotiden blev det uppsprickande molntäcke och man kunde se en skymt av Jupiter, berättar Clas Lundborg.

Molnen gjorde att det inte blev någon stjärnskådning i vare sig Norrköping, Gislaved eller Göteborg. Arvika drabbades av regn och stjärnskådningen fick ställas in, men inomhusaktiviteter var lyckade.

Jesper Sollerman på Svenska Astronomiska Sällskapet pekar ut goda exempel på hur arrangörer kan skydda mot väder och besvikelse.

– Att garantera bra väder står dessvärre utanför vår makt. Många hade redan alternativprogram med föreläsningar och bildvisningar. Rena observationskvällar kommer alltid att bero på det svenska vädret.

www.astronominsdag.se